

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Timpul mântuirii

Așa cum au stabilit Sfinții Părinți ai Sinodului I Ecumenic de la Niceea, începutul anului bisericesc este la 1 Septembrie. Acest moment a fost ales pentru că este începutul creării lumii conform tradiției iudaice, dar mai ales pentru că este începutul propovăduirii Evangheliei de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos în Sinagoga din Nazaret (Luca 4, 16-21).

Atât sfârșitul anului bisericesc cât și începutul lui, se află sub ocrotirea și binecuvântarea Maicii Domnului, deoarece cea mai mare sărbătoare la sfârșitul anului bisericesc este Adormirea Maicii Domnului, în data de 15 august, iar la începutul anului bisericesc, prima mare sărbătoare este Nașterea Maicii Domnului, la 8 septembrie. Pentru că timpul liturgic nu este deloc întâmplător, sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, din ziua a opta a lunii Septembrie, arată strânsa legătură pe care acest praznic o are cu mântuirea noastră, întrucât cifra 8 reprezintă în teologie simbolul vieții veșnice. După cele șapte zile ale creației, urmează, ceea ce numim ziua a opta, ziua Învierii, a Împărăției lui Dumnezeu, „timpul” veșniciei.

Începutul anului bisericesc pune înaintea vieții noastre timpul mântuirii. Biserica menține cumpăna și comuniunea între timp și veșnicie, fiind în istorie icoană a vieții veșnice din Împărăția cerurilor. Astăzi ea face începutul anului Domnului cel bine primit, deschide împărtășirea noastră din cununa bunătaților dumnezeiești cu scopul desăvârșirii noastre după chipul și asemănarea lui Hristos. În cultul Bisericii Ortodoxe, fiecare an este „*anul mântuirii*” și fiecare sărbătoare este o trăire reală a evenimentelor săvârșite de Mântuitorul în istorie, precum și comuniunea credincioșilor cu toți sfinții. Expresiile liturgice ne transpun într-un **prezent spiritual continuu al evenimentelor săvârșite în trecut pentru mântuirea lumii**. De aceea, la fiecare sărbătoare reținem ca un **astăzi toate momentele praznicului**.

Părintele Dumitru Stăniloae, marele nostru teolog, spunea că: „Timpul cu care ne confruntăm noi și ne batem, clipă de clipă, nu este nimic altceva decât distanța dintre chemarea lui Dumne-

zeu și răspunsul omului!” (Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, EIBMBOR, București 1978, vol. I, p. 183). Timpul vieții noastre este darul primit din partea lui Dumnezeu. El ne trimite iubirea Sa veșnică și așteaptă ca noi să răspundem cu iubirea noastră. În acest interval, înțeles în modul de mai sus, se află întreaga derulare a istoriei omenirii, în general, și istoria vieții fiecărui om, în special.

Timpul nu are o valoare în el însuși, ci, numai în măsura în care el este pus în legătură cu Dumnezeu și cu iubirea aproapelui. Dacă timpul ar fi singura formă de existență, învăluită din toate părțile de moarte, atunci n-am putea spera nimic cu adevărat. Căci speranțele pentru scurte plăceri viitoare, care trec, nu merită acest titlu. Îndemnul poetului „Nu spera și nu ai teamă” ar fi cel mai înțelept sfat ce s-ar putea da omului. Dar nu, **timpul nu e ultima realitate**, el e numai o fază a vieții. E fața exterioară, fața lumii căzute din regiunea trăirii spirituale. Omul capabil de viață spirituală simte mai puțin timpul. Fiecare știe din experiență că ceasurile fericite nu se observă când trec. Dimpotrivă, suferințele puternice se experiază ca timp foarte lung, mai lung decât timpul măsurat matematic.

Veșnicia străbate în timp, invadează în el și determină curgerea lui, iar acesta devine pentru om o provocare, o chemare, de a scurta acest interval al său, de a răspunde lui Dumnezeu, iubindu-L pe Dumnezeu și pe aproapele. Aceasta este o lucrare permanentă a omului și echivalează cu lucrarea mântuirii. Timpul devine astfel, nu un concept abstract, irelevant pentru om, ci devine în mod real un timp al mântuirii, al îndumnezeirii.

Să încercăm să experimentăm și să verificăm afirmația Părintelui Stăniloae, în relația cu unul dintre semenii apropiați. Să vedem ce înseamnă distanța dintre chemarea sau rugămintea făcută cuiva, și răspunsul său la chemarea respectivă. Să încercăm să vedem cum răspundem noi și când răspundem la chemarea sau rugămintea celui de lângă noi.

Continuare în pagina 2

Sorin Gheorghe SĂPLĂCAN

PREDICA

Nunta noastră este Jertfa lui Hristos

Duminica a XIV-a după Rusalii – Pilda nunții fiului de împărat

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Împărăția cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său. Și a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiți la nuntă, dar ei n-au voit să vină. Iarăși a trimis alte slugi, zicând: Spuneți celor chemați: Iată, am pregătit ospățul meu; juncii mei și cele îngrășate s-au junghiat și toate sunt gata. Veniți la nuntă. Dar ei, fără să țină seama, s-au dus: unul la țarina sa, altul la neguțătoria lui; iar ceilalți, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit și le-au ucis. Și auzind împăratul de acestea, s-a umplut de mânie, și trimițând oștile sale, a nimicit pe ucigașii aceia și cetățile lor i-au dat foc. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata, dar cei poftiți n-au fost vrednici. Mergeți deci la răspântiile drumurilor și pe câți veți găsi, chemați-i la nuntă. Și ieșind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toți câți i-au găsit, și răi și buni, și s-a umplut casa nunții cu oaspeți. Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă, și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întinericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Câți mulți sunt chemați, dar puțini aleși.” (Matei 22,1-14)

Pericopa evanghelică a acestei Duminici, a XIV-a după Rusalii, de la Sfântul Evanghelist Matei, 22, 1-14, este continuarea pericopei evanghelice din Duminica trecută, Matei, 21, 1-14, în care Mântuitorul rostește Pilda lucrătorilor viei, și ambele pericope evanghelice sunt fragmente dintr-un discurs dur rostit către cărturarii și fariseii acelei vremi, imediat după intrarea triumfală în Ierusalim, prin care condamnă fără menajamente derapajele de la chemarea cu care poporul Israel a fost investit în istorie de Domnul Savaot, aceea de a fi în nuntire cu Dumnezeu, chemare de la care au căzut prin negarea lui Hristos ca fiind Fiul lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Gură de Aur așază cele două pericope evanghelice una în continuarea celeilalte, cea din Duminica de azi fiind o mai adâncă aprofundare a intervenției lui Dumnezeu în destinul omului pentru a-l convinge de nemărginita Sa iubire arătată în nunta pe care Tatăl o face și în generozitatea de a chema iar și iar pe cei pentru care s-a pregătit ospățul nupțial.

„A sădit vie, a înzestrat-o cu tot ce-i trebuia, a desăvârșit-o. Când i-au ucis slugile, a trimis alte slugi; când le-au ucis și pe acelea, a trimis pe Fiul Său; după ce și Fiul a fost ucis, Tatăl îi cheamă la nuntă; dar n-au voit să vină; apoi a trimis alte slugi; dar ei le-au ucis și pe acelea. Și numai atunci îi ucide și pe ei, când nu li se mai putea vindeca boala. Că boala lor era de nevindecat se vede de acolo că ei n-au crezut, în timp ce desfrânatel și vameșii au crezut. Deci aceia sunt osândiți nu numai pentru că au săvârșit acele nelegiuiri, ci și pentru că alții au putut săvârși fapte bune”.

După părerea mea - continuă Sfântul Ioan Gură de Aur - cei poftiți la nuntă s-au folosit de aceste scuze să-și acopere lenevia lor. Grozăvia nu-i numai aceea că n-au venit la nuntă, ci alta, cu mult mai grozavă și mai nebunească, că au bătut, au ocărât și au omorât slugile. Cei poftiți la nuntă sunt mai răi decât lucrătorii viei.

Continuare în pagina 2

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

► Cinstire dreptului ce s-a nevoit într-un adevăr
pagina 3

► Știri
pagina 4

Timpul mântuirii

Urmare din pagina 1

Dăruind iubire aproapelui îl simțim pe Dumnezeu, ca Izvor al iubirii, întâlnindu-L în chipul semenului. Timpul e foarte prețios și trebuie să nu-l pierdem. În iubire, fie că vorbim de relația dintre Dumnezeu și om sau cea dintre om și om, cel mai prețios element este timpul. Aceasta nu pentru că ar fi măsurat după expresia „time is money”, ci pentru că timpul înseamnă mântuire, iar pentru lumea de acum este ireversibil. Dacă de zece ori în zi îți pierzi răbdarea, de zece ori pui început bun, te pocăiești, îți ceri iertare și o iei de la capăt, ca și cum ar fi prima dată. Dumnezeu ne-așteaptă tot timpul. Niciodată nu spune: gata, m-am săturat! El ne-ajută, ne scoate din toate neajunsurile. La rugăciunea noastră, Dumnezeu, prin prefacere tainică, va transforma nisipul clepsidrei timpului efemer în uleiul candelii veșniciei. Să ne amintim de fiecare clipă a

timpului pierdut, apoi să ne rugăm pentru lenevirea sau nepăsarea noastră de atunci. Să îl rugăm pe Dumnezeu să ne ierte pentru fiecare clipă pierdută. Prin pocăință, stăruință și răbdare Dumnezeu va ierta timpul pierdut al mântuirii și ne va îmbrăca în haina de nuntă. Prin rugăciune, Dumnezeu ne deschide ușa veșniciei, iar dintr-un timp matematic ne mutăm într-un timp liturgic.

Fiecare an nou bisericesc este o nouă deschidere către calea mântuirii, un nou răstimp rânduit de Dumnezeu pentru viața noastră în comuniune cu El. Așadar să ne întrebăm și să ne răspundem fiecare cu sinceritate: „Cât din timpul meu îl petrec cu Dumnezeu?”, „Cât din timpul meu îl folosesc pentru aproapele?”, „Cât timp câștig pentru că-l dăruiesc pentru faptele mântuirii?”.

Este foarte important să reflectăm la modul cum ne petrecem viața în perspectiva mân-

tuirii, cât de des ne apropiem de Dumnezeu prin rugăciune, spovedanie și împărtășire oferind astfel sufletului nostru hrana necesară mântuirii. Cât de des participăm în Sfânta Biserică la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, momentul când timpul se suspendă și retrăim întreaga istorie a mântuirii săvârșită de Domnului nostru Iisus Hristos.

Mai mult ca oricând, în societatea de astăzi atât de materialistă este nevoie ca noi, creștinii ortodocși, să aducem mărturie valorile spiritualității noastre și să fim lumini ale credinței în întunericul necredinței care, se răspândește tot mai mult. La început de an bisericesc să ne rugăm și să ne ostenim să creștem mai mult duhovnicește, să mărturisim prin faptele cele bune credința pentru a ne arăta adevărați propovăduitori ai Evangheliilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Nunta noastră este Jertfa lui Hristos

Urmare din pagina 1

Slugile din pilda de mai înainte veniseră să ceară venitul și roadele viei și au fost ucise; slugile din pilda aceasta au venit să-i cheme la nunta Celui ucis de ei și au fost ucise și ele. Poate fi, oare, o nebunie mai mare?

Ambele pericope evanghelice fac parte din pregătirea la care Biserica ne cheamă pentru marele praznic al Înălțării Cinstitei și de Viață Făcătoarei Cruci, Crucea fiind Masa de nuntă pe care Tatăl a jertfit pe Unicul Său Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, pentru a readuce pe om în starea de nuntit cu Dumnezeu.

„Pentru ce Hristos a vorbit

aici de nuntă? Ca să cunoști câtă grijă are Dumnezeu de noi, cât de mult ne dorește; ca să cunoști câtă strălucire au cele din împărăția Sa; ca acolo nimic nu-i trist, nimic dureros, ci toate sunt pline de bucurie duhovnicească. De aceea și Sfântul Ioan Botezătorul îl numește pe Hristos Mire; de aceea și Pavel spune: „Că v-am logodit unui singur bărbat” (II Corinteni 11, 2); și iarăși: „Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică” (Efeseni 5, 32) – spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

O și mai clară tâlcuire a celor două texte evanghelice ne este dată în textul evanghelic

ce se va citi Duminică viitoare, Duminică dinaintea Înălțării Crucii, în care Sfântul Evanghelist Ioan spune: „...Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

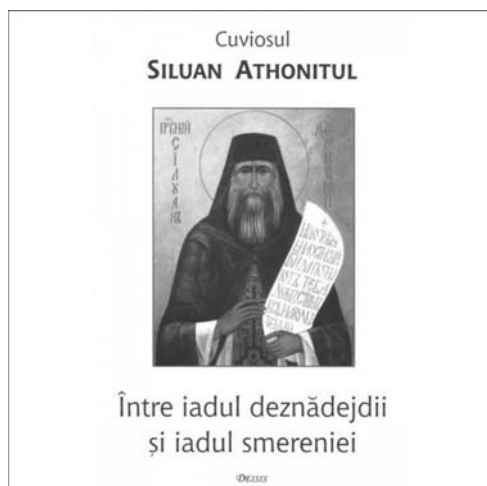
Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea”. (Ioan 3, 15-17)

Nuntirea este săvârșită prin jertfa de pe Cruce, jertfă din care noi ne hrănim la fiecare Sfântă Liturghie, împărtășindu-ne cu Trupul și Sângele lui Hristos, hrana pentru viața cea veșnică.

Vei cunoaște pe Domnul prin Duhul Sfânt

Dacă vrei să știi cât de mult ne iubește Domnul, urăște păcatul și gândurile rele și roagă-te din adâncul inimii ziua și noaptea, și atunci Domnul îți va da harul Lui, vei cunoaște pe Domnul prin Duhul Sfânt, iar după moarte, când vei ajunge în rai, și acolo vei cunoaște pe Domnul prin Duhul Sfânt, așa cum L-ai cunoscut pe pământ. În cer și pe pământ Domnul este cunoscut numai prin Duhul Sfânt și nu din știință.

Chiar și pruncii, care n-au învățat încă nimic, îl cunosc pe Domnul prin Duhul Sfânt.

Sfântul Ioan Botezătorul a simțit încă pe când era în pântecul maicii lui venirea Domnului Simeon Stălpnicul de

pe Muntele Minunat era un băiat de 7 ani atunci când i S-a arătat Domnul și el L-a cunoscut. Cuviosul Serafim era în puterea vârstei când i S-a arătat Domnul în vremea Liturghiei. Iar dreptul Simeon era la adânci bătrâneți atunci când L-a cunoscut pe Domnul și L-a luat în brațele sale. Astfel, Domnul se potrivește nouă ca să mângâie orice suflet.

(Cuviosul Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejdiei și iadul smereniei*, Editura Deisis, p. 139)

Prin iubire dovedim că suntem urmași ai lui Hristos

Cei ce caută cele duhovnicești să considere necesar să urmărească dragostea, precum și Domnul a zis că ne dă poruncă nouă „să vă iubiți unul pe altul”. Căci „întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei”. Iar cei care stăruie în mândrie și care socotesc că îl pot avea pe Dumnezeu pe degeaba, fără ca cenușa dragostei să fie depusă pe inima lor, sunt îngropați de cuvântul care zice: „Și de așa avea atâta credință încât să mut și munții, dar dragoste nu am, nimic nu sunt”.

Dar auzind de munți, ne vom gândi la demonii cei care se ridică asupra noastră cu sălbăticie și la cei ce cad cu ușurință, pe care cei ce au primit harul de a-i îngriji prin credință cu ușurință îi mută de la trup la duh, nu prin puterea proprie, ci prin chemarea numelui Mântuitorului făcând minunile.

(Sfântul Simeon Stălpnicul din Muntele Minunat, *Cuvinte ascetice*, Editura Doxologia, Iași, 2013, p. 61-62)

Prinos

**Întâiul gând ți se cuvine ție,
Putere creatoare,
Tu care faci din patimi poezie.**

**Cum zămislești din mlaștini stătătoare
O candelă de nufăr argintie
Din care-și urcă flăcările line
Feștile de galbene stamine.
Întâiul dor ți se cuvine ție,
Întâiul dor de-a mă desface-n soare**

**Sub auria razelor ninsoare
Că floarea unui crin
Când mugurul se sparge, de frumusețe plin.
Întâiul cant ți se cuvine ție,
Întâiul cant cu care, - șoptit pe jumătate
Că un suspin de boare ce-n ramuri se destramă, -
M-a lului în poală-i de ierburi aromate
Natură mama.**

**Întâiul imn ți se cuvine ție,
Putere creatoare, -E-n el credință din copilărie
Și-o inima tremurătoare.
Când roadele grădinilor se coc
În iunie, la-ntâiul verii foc,
Ușor înrumenite și brumate
Pe jumătate,
O văd pe mama, paznica fierbinte
A unei datini sfinte:
Cucernică adună-ntâiul rând
De poame coapte
Și murmurând**

**Icoanelor misterioase șoapte.
Tămâie îndelung și luminos
Al ramurilor pârguit prinos
Și iese că și mine-n dimineți
Duminicale,
O Doamne-n cinstea rodniceii tale
Să-mpartă-ntâmplătorilor drumeți.**

Nichifor Crainic

Biserica noastră îl cinstește pe Sfântul Ioan Botezătorul, în cursul anului bisericesc, în zilele de 23 septembrie - Zămislirea Sfântului Ioan, 7 ianuarie - Soborul Sfântului Ioan, 24 iunie - Nașterea Sfântului Ioan și 29 august - Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul. Este cunoscut în mod special pentru sfințenia vieții lui, pentru severitatea ascezei și râvna înflăcărată după dreptate și după cele cerești. A fost denumit de imnologii Bisericii „înger în trup” sau „înger omenesc”.

Ziua de astăzi este o zi de post și pocăință în care Biserica ne îndeamnă să postim pentru a nu ne asemăna cu Irod Antipa, care din cauza ospățului fără măsură a cerut ca Salomeea să-i danseze și drept răsplată i-a oferit capul Sfântului Ioan Botezătorul, și să ne asemănăm cu viața înfrânată de postitor desăvârșit a Sfântului Ioan.

Cinstirea Sfântului Ioan Botezătorul la 29 august încheie șirul sărbătorilor din cursul anului bisericesc, care începe la 1 septembrie și se încheie la 31 august. Această cinstire a Sfântului Ioan se încadrează în tematica eshatologică a sărbătorilor din ultima lună a anului bisericesc: Schimbarea la Față - 6 august și Adormirea Maicii Domnului - 15 august. Despre aceste sărbători din luna august Preafericitul Părinte Patriarh Daniel arăta că ele definesc această ultimă lună din anul bisericesc ca „luna evenimentelor ultime (eshatologice) legate de a doua venire, cea întru slavă, a Mântuitorului Iisus Hristos, Judecătorul

Cinstire dreptului ce s-a nevoit într-adevăr

viilor și al morților, când Maica Domnului, stând de-a dreapta Mântuitorului, mijlocește cu rugăciunile ei milostive pentru mântuirea lumii, iar Sfântul Ioan Botezătorul, stând de-a stânga Mântuitorului, se roagă pentru cei ce s-au pocăit, dar n-au mai trăit pe pământ ca să arate faptele sau roadele pocăinței lor, așa cum se vede în icoana Deisis (a Judecării de Apoi), sau pe catapeteasma Sfântului Altar”. Din această explicație teologică înțelegem importanța Sfântului Ioan Botezătorul pentru lumea creștină și de ce poporul dreptmăritor îl cinstește cu atâta dragoste.

Despre Sfântul Ioan Botezătorul fiecare creștin știe mai ales nașterea lui minunată, Botezul Domnului și sfârșitul său pildă a martiriului de mai târziu. Persoana lui este menționată în toate cele patru Evanghelii și în scrierile istoricului iudeu din secolul I, Iosif Flavius (Antichități iudaice 18, 5, 1-3).

Sfântul Ioan Botezătorul s-a născut în cetatea Orini, în familia preotului Zaharia. Elisabeta, mama sa, era descendentă a seminției lui Aaron. Nașterea Prorocului Ioan s-a petrecut cu șase luni înaintea Nașterii lui Iisus. Nașterea sa a fost vestită de către îngerul Gavriil lui Zaharia, în timp ce acesta slujea la Templu. Pentru că nu a dat crezare celor vestite de îngerul Gavriil, Zaharia a rămas mut până la punerea numelui fiului său.

Aproximativ în anul 29 d.Hr., în vremea domniei împăratului Tiberiu (14-37 d.Hr.), Ioan s-a dus, la porunca lui Dumnezeu, în părțile Iordanului și a început să propovăduiască, chemând oamenii la pocăință și vestind apropiata venire a lui Mesia (Matei 3, 2). Pe cei care veneau la el în număr din ce în ce mai mare, atrași de viața sa sfântă și de puterea cuvintelor sale, îi boteza în apa Iordanului, în semn de curățire a păcatelor și de lepădare de ele și spre a-i pregăti pentru venirea Mântuitorului (Luca 3, 1-28). Aici la Iordan îl botează pe Domnul nostru Iisus Hristos și este martorul descoperirii

Sfintei Treimi. Ioan îl recunoaște drept Mesia – „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii” – și mărturisește că el ar fi avut mai degrabă nevoie să fie botezat de Iisus, iar nu invers, pentru că Iisus nu avea nevoie de pocăință. Primește însă cu smerenie să îl boteze pe Domnul la cererea Acestuia, moment în care vede cerurile deschizându-se și aude mărturia dumnezeiască: „Tu ești Fiul Meu Cel iubit, întru Tine am binevoit”, și pe Duhul Sfânt în chip de porumbel pogorându-Se deasupra lui Iisus (Matei 3, 13-17).

Din Evanghelia după Marcu, aflăm că Sfântul Ioan Botezătorul era îmbrăcat în haină din păr de cămilă, încins cu o curea de piele și se hrănea cu lăcuste și miere sălbatică. Cămila poate simboliza atât curăția, cât și necurăția. Dacă în Vechiul Testament putea fi privită ca un animal curat pentru că era rumegător, cămila putea fi văzută și ca necurăță, dacă ținem seama că avea copita despăcată. Dacă rămânem la prima semnificație, cea de animal curat, cămila simbolizează poporul ales, în timp ce necurăția prefigura neamurile păgâne. Faptul că Ioan purta o haină din păr de cămilă simbolizează chemarea evreilor și a păgânilor la Hristos. Cureaua, provenită de la un animal mort, semnifică prin încingerea cu ea omorârea patimilor. Cât privește hrana sa, trebuie să știm că albinele și lăcustele erau considerate a fi curate în Vechiul Testament, semn că Ioan se hrănea doar cu cele plăcute Domnului.

În lupta sa pentru trezirea sufletelor, Sfântul Ioan Botezătorul nu putea să nu se întâlnească și cu păcatul cel mai scandalos din țara sa. Regele Irod Antipa († 39) își izgonise legiuita soție și trăia acum cu Irodiada, soția fratelui său Irod Filip. Ioan îl muștra pe Irod Antipa, zicându-i: „Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău” (Marcu 6, 18). Irodiada a obținut de la Irod arestarea Sfântului Ioan și întemnițarea

lui în cetățuia Maherus, dincolo de Iordan. Când Irod Antipa și-a serbat ziua dând un ospăț, fata Irodiadei a dansat, plăcându-le mult lui Irod și oaspeților lui. Regele a zis: „Cere-mi orice vrei, și-ți voi da”, adăugând cu jurământ: „Orice-mi vei cere, îți voi da, până la jumătate din împărăția mea”. Fata a ieșit afară și a întrebat-o pe mama ei ce să ceară, iar Irodiada i-a spus să ceară capul Sfântului Ioan Botezătorul. Irod Antipa s-a întristat, dar din pricina jurământului și de ochii celor care erau împreună cu el la masă a poruncit să fie tăiat capul Sfântului Ioan. Tradiția spune că soldații au tăiat capul Botezătorului pe când acesta se ruga. Multă vreme Cinstitul cap al Sfântului Ioan a fost îngropat de Irodiada într-un loc ascuns, în castelul din Maherus, unde se săvârșise uciderea. Știa de aceasta și Ioana, femeia dregătorului lui Irod Antipa, care era ucenica în ascuns a Domnului Hristos.

După tradiție, Ioana a luat de acolo capul Sfântului Ioan și l-a îngropat la Ierusalim, în Muntele Eleonului, într-un vas de lut. S-a păstrat știrea între creștini, iar aceasta e socotită prima aflare a sfântului cap. A stat acolo până în vremea binecredincioșilor Împărați Constantin și Elena, când Cinstitul cap a ajuns la Emesa, la un olar, purtat de doi călugări. O vreme capul a stat acolo, în mâinile credincioșilor, până în anul 453, când Episcopul Uranie al Emesei l-a așezat în biserica cetății, unde făcea numeroase minuni. Aceasta este socotită a doua aflare. După mulți ani, Cinstitul cap a fost dus în locul numit Evdomon, în Constantinopol, iar pe vremea luptei împotriva sfințelor icoane a fost dus la Comane, în hotarul Imperiului Bizantin cu Armenia, și îngropat acolo. A fost adus din nou, în 860, în Constantinopol, pe vremea împăratului Mihail al III-lea, de către Sfântul Ignatie, Patriarhul Constantinopolului. Aceasta este cea de-a treia și cea din urmă aflare a Cinstitului cap.

(ziarillumina.ro)

De ce să ceară Dumnezeu săracilor costum de nuntă?

Pilda celor poftiți la cină (Luca 14-16-24), care se citește în Duminica a 28-a după Rusalii are paralelă în pilda nunții fiului de împărat, prezentată de Evangelistul Matei (22, 1-14). Există diferențe de detalii între cele două parabole, dar linia povestirii este aceeași: un om (un împărat, după versiunea lui Matei) a făcut un ospăț mare și a invitat mulți oaspeți, dar în ziua evenimentului, toți s-au scuzat, motivând că nu pot ajunge, din diferite motive. Dar toate pregătirile fuseseră făcute: mâncare din belșug aștepta să fie mâncată. Pentru aceasta, gazda își trimite slujitorii pe străzi, poruncindu-le să aducă pe toți oamenii pe care îi vor întâlni: buni, răi, săraci, schiopi, orbi, bolnavi (Luca 14, 21).

Așadar, casa luxoasă a gazdei, umplută de toți oropșiții societății, capătă un colorit foarte pestriț, iar gazda se bucură de asta. Însă, un eveniment aparent inexplicabil, prezentat de Evangelistul Matei, atrage în mod deosebit atenția. Pe când toți se bucurau de masa gratuită, împăratul își face apariția, care îl blamează pe unul dintre oaspeții săi: Intrând împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă și i-a zis:

Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă? El însă a tăcut. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților (Matei 22, 11-13).

Problema este haina nunții. Ceea ce îl deosebește pe acest oaspete de ceilalți este îmbrăcămintea sa. El era îmbrăcat necorespunzător. De fapt, era de înțeles ca oamenii aceștia, care au fost culeși de pe stradă să nu aibă haine potrivite pentru ocazii festive. La urma urmelor, omul nu primise nicio invitație la nuntă, neavând cătuși de puțin timp pentru a se pregăti. Mai mult decât atât, poate că nu avea posibilitatea financiară de a-și cumpăra haine corespunzătoare unei festivități regale.

O singură persoană a fost trasă la răspundere pentru că intrase fără o ținută adecvată, dar ar fi fost de așteptat ca toți ceilalți să se fi prezentat într-o situație asemănătoare. Ar fi fost mult mai surprinzător dacă unul dintre aceia ar fi venit efectiv într-o haină de nuntă. Parabola ar putea sugera ideea că gazda regală le-ar fi oferit veșminte potrivite, însă aceasta nu se precizează și motivul este acela că omul venise la festi-

vitate îmbrăcat neadecvat, când ar fi putut să vină cu veșminte potrivite. În susținerea acestor afirmații vine faptul în sine că regele consideră ținuta persoanei în cauză inadecvată. El îi cere, prietenește, o explicație, zicându-i: Prietene, cum ai putut să vii aici fără haină de nuntă? (Matei 22, 12). Dar omul nu avea cuvinte. Nu avea nici o scuză, dar nici nu-și exprima vreun regret.

Parabola se sfârșește cu trimiterea vinovatului la loc de chinuri, însă concluzia trece dincolo de dimensiunea nunții, către cea sufletească și veșnică. Regele nu poruncește ca omul să fie aruncat înapoi în stradă, ci în „întunericul cel mai din afară” (Matei 22:13). Iisus folosește acest termen, care se mai întâlnește încă de două ori în Evanghelia după Matei (8, 12; 25, 30), de fiecare dată făcând referire la iad. Starea din acel loc, caracterizată prin „plângerea și scrâșnirea dinților”, de asemenea, face referire tot la iad (Matei 13, 42; 13, 50; Luca 13, 28).

El reprezintă persoana care susține că este creștin dar, de fapt, nu este. El îndrăznește să creadă că va putea să participe la nunta mielului, dar după condițiile sale, pe când cei care au hai-

na de nuntă cerută sunt cei care și-au dezbrăcat sufletul de murdăria păcatului și s-au îmbrăcat în Hristos, așa cum spune Sfântul Pavel (Galateni 3, 27).

Despre aceasta ne vorbește inspirat Sfântul Ioan Gură de Aur: „După cum cei poftiți la nuntă au ocărât pe împărat pentru că n-au venit, tot așa și tu ocărăști dacă, după ce ai fost chemat, te așezi la ospățul Lui de nuntă cu o viață stricată. A te duce la nuntă cu haine murdare, aceasta înseamnă: a pleca de pe lumea aceasta având o viață necurăță. De aceea și tăcea cel ce intrase la nuntă fără haină de nuntă. Vezi că deși păcatul lui sărea în ochi, totuși Dumnezeu nu-l pedepsește înainte de a-și fi rostit însuși păcătosul pedeapsa? Că s-a osândit singur prin aceea că n-a avut ce să răspundă; și astfel este dat chinurilor celor groaznice. Când auzi că a poruncit să-l arunce în întunericul cel mai din afară, nu socoti că numai aceasta îi este pedeapsa, că l-a trimis doar acolo în locul acela întunecos, ci și acolo unde-i plângerea și scrâșnirea dinților. Iar prin plângerea și scrâșnirea dinților arată că chinurile acelea sunt cu neputință de îndurat”.

(doxologia.ro)

ȘTIRI

Adunarea pe țară a Oastei Domnului la Arad

În fiecare an, după praznicul Adormirii Maicii Domnului, la Arad se adună membrii Oastei Domnului din diferite părți ale țării în biserica Parohiei Arad-Centru pentru a se ruga, a cânta și a se zidi sufletește, adăpându-se din izvorul Cuvântului.

Sfânta Liturghie din dimineața zilei a fost slujită de către preoții acestei parohii – P.C. Pr. Micoroi Traian, parohul acestei parohii, P.C. Pr. Ioja Cristinel, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, P.C. Pr. Tulcan Ioan, P.C. Pr. Lazăr Ioan, P.C. Pr. Crișan Eugen, diac. Herlo Viorel și diac. Orădan Paul. Acestora li s-au adăugat P.C. Pr. Iosif Toma din Sfatul Frățesc al Oastei Domnului, P. Cuv. Ierom. Pimen Lupu și P.C. Pr. Damir Ioan din Caransebeș.

După amiază au avut loc lucrările Adunării, de față fiind participanți din Arad, Sibiu, Reșița, Oradea, Beiuș, Timișoara, chiar și din Galați și Suceava. În vremea Vecerniei, a poposit alături de membrii Oastei și I.P.S. Părinte Arhiepiscop Timotei însoțit de P.S. Veniamin Goreanu, Episcopul românilor din Basarabia de Sud, făcând astfel bucuria acestei zile să fie deplină.

Liturghie Arhierescă săvârșită în debutul Festivalului Românilor de Pretutindeni, în biserica Parohiei Arad-Grădiște 1

Duminică, 26 august 2018, în Parohia arădeană Grădiște 1, din Municipiul Arad s-a desfășurat cea de-a X-a ediție a Festivalului Românilor de Pretutindeni, organizat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, la inițiativa Părintelui consilier Mihai-Octavian Blaj.

Evenimentul a debutat în biserica parohială cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, prin săvârșirea Sfintei Liturghii de către un sobor de ierarhi și preoți din țară și străinătate. Din sobor au făcut parte IPS Părinte Mihail, Arhiepiscop de Praga și al

ținuturilor cehe, IPS Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, PS Părinte Veniamin, Episcop al Basarabiei de Sud, PS Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, Părintele Boian Aleksandrovic, vicar al Timocului, Părintele paroh Mihai-Octavian Blaj, consilier economic al Arhiepiscopiei Aradului, Părintele Ovidiu-Doru Ursu, secretar al Protopopiatului Daciei Ripensis, Părintele Andrei Danciu, preotul românilor din Praga, Părintele Teodor Gorea, Părintele Viorel Mierlușca, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și alți sfinți slujitori.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către Preasfințitul Părinte Veniamin, care le-a vorbit credincioșilor prezenți în număr mare, despre pilda lucrătorilor răi din Evanghelia Duminicii a 13-a după Rusalii (Matei 21, 33-44), accentuând faptul că noi suntem lucrătorii cărora Dumnezeu le-a încredințat via – adică lumea aceasta, până la cea de-a doua Sa venire. Acest lucru ar trebui să ne sporească eficiența și responsabilitatea de care avem a da seama și să încercăm să nu urmăm în viața exemplul lucrătorilor răi, întrucât „pe cei răi cu rău îi va pierde...” (cf. Matei 21, 41). Datoria noastră de creștini este să recunoaștem că Dumnezeu este „Stăpân al viei – vieții noastre – și Lui să-I arătăm recunoștința și iubirea noastră în toată această viață, a subliniat Preasfinția Sa.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Mihail i-a oferit Chiriarhului nostru, Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Ordinul Sfântul Rastislav, în gradul al doilea, o icoană cu Sfinții Chiril și Metodie și o cruce de binecuvântare, iar părintelui Octavian Blaj, organizatorul evenimentului, Medalia comemorativă a Sfinților Chiril și Metodie. La rândul său, Părintele consilier le-a mulțumit tuturor ierarhilor și preoților slujitori pentru participare, oferindu-le numeroase daruri.

În după masa zilei, începând cu ora 16.00, evenimentul cultural a continuat în spațiul special amenajat în curtea bisericii parohiale. În debutul programului ierarhii prezenți, domnul Sergiu Bilcea, vicepreședintele Consiliului Județean Arad și domnul ing. Gheorghe Falcă, primarul Municipiului Arad, au transmis mesajul de bun venit pentru românii veniți de peste granițele țării și au transmis felicitări tuturor celor implicați în organizarea acestui eveniment.

Pe scena au urcat români nativi din vecinătatea granițelor României, care și-au păstrat tradițiile și obiceiurile predându-le ca un tezaur din generație în generație, care au prezentat un frumos program artistic.

În acest an, la eveniment au participat români din Voievodina și Timoc-Serbia, Chișinău, Cimișlia și Cahul-Basarabia, Cernăuți și Herța- Ucraina, Ungaria. Grupurile au fost însoțite atât de ierarhi și preoți cât și de lideri culturali. Pe lângă grupurile artistice din

Serbia, Rep. Moldova, Ucraina și Ungaria, au venit în fața arădenilor și invitații speciali: artista Stela Botez din Rep. Moldova și artistul Nicolae Furdui Iancu însoțit de formația Crai Nou.

Moderatorul serii a fost actrița Angela Petrean Varjasi.

Sâmbătă, 25 august, IPS Părinte Mihail și PS Părinte Veniamin, însoțiti de către Chiriarhul locului, IPS Părinte Timotei, au vizitat reședința arhiepiscopală din Arad, Mănăstirea Arad-Gai, Mănăstirea Ferede, Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, Catedrala istorică a Aradului, Biserica Parohiei Arad-Grădiște 1.

Festivalul Românilor de Pretutindeni a început cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei la inițiativa și prin deosebita implicare a Părintelui Mihai-Octavian Blaj, în urmă cu 10 ani în localitatea Covăsînț. Din anul 2016 acesta se desfășoară în Municipiul Arad, în arealul bisericii ortodoxe Arad-Grădiște 1, într-un spațiu special amenajat pentru organizarea de evenimente culturale și spirituale de o înaltă trăire românească. Festivalul din acest an face parte din programele culturale ce se derulează în cadrul Arhiepiscopiei Aradului sub auspiciile Centenarului Marii Uniri de la 1918.

Evenimentul este organizat cu sprijinul Arhiepiscopiei Aradului, Primăriei Municipiului Arad, Consiliului Județean Arad, Centrului Cultural Județean Arad, Centrului Cultural Municipal Arad, Universității Aurel Vlaicu din Arad.

IPS Părinte Timotei a participat la ședința festivă a Consiliului Local Municipal Arad

Miercuri, 22 August 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la ședința festivă a Consiliului Local Municipal Arad, desfășurată la Palatul Cultural, în sala de concerte recent restaurată. Cu acest prilej, s-a semnat acordul de înfrățire cu sectorul Râșcani al capitalei Chișinău (Republica Moldova), moment urmat de acordarea distincțiilor și titlurilor onorifice pentru arădenii care au o contribuție importantă la dezvoltarea orașului.

Anul acesta au fost acordate nu mai puțin de patru titluri de cetățean de onoare, doamnei Maria Pașcalău și domnilor Dimitrie Muscă, Mircea Potocean, Andrei Kozma.

De asemenea, arădenilor Viorel Dolha, Iudita Cuvineanu, Dumitru Neica, Eugen Ghiță și general-maior (r) Vasile Ionel Heredea li s-a acordat titlul „Pro Urbe”.

Cu Titluri de Excelență au fost distinși: Cornelia Kocsis Josan, Tisza Francisc și Monica Fufezan, iar Gheorghe Ivan, Emanoil Gherghel, Korosi Ladislau Ștefan și Alois Weil au primit Diploma de Onoare.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.